

RADOSTYÁNI SION

A RADOSTYÁNI EGYHÁZ LAPJA • IX. ÉVFOLYAM 2. SZÁM • 2001. KARÁCSONY HAVA • SZERKESZTI: VÁRADY ZSOLT

A TARTALOMBÓL:

- * Csillag után * Levél az Olvasóhoz esztendő végén * Eyezz a mélyre! *
- * Kahlil Gibran: A próféta * Filep Zoltán: Radostyáni egyháztörténet 1960-tól 1980-ig *
- * A Tölgy, a Vándor és a Szél * Magyar szemmel: Lorántffy Zsuzsánna * Hírek, hirdetések *

ÁLDOTT, KEGYELEMTELJES KARÁCSONYT ÉS BOLDOG ÚJ ESZTENDŐT KÍVÁNUNK!

A Miskolci Lévy József Ref. Gimnázium 8. A. osztályával 2001. október 14-én templomunk előtt Domahidi Ernő vallástanárr, Szemán Tibor, Leidegh Ákos, Horváth László osztályfőnök, Simon Zsuzsa, Soós Péter, Csipkés Éva, Ábrám Ágoston, Lakatos Melinda, Dóka Éva, Soós Lajos, Vecsei Julianna, Gyöngyösi Istvánné, Boros Enikő, Soós Lajosné, Kovács Adrienn, Gombár Melinda, Kollár Eszter, Farkas Renáta, Dely Diána és nagymamája, Györfi Gyula, Miklós Árpád tanár, Kuttor Diána, Turinecki Gyuláné, Papp Józsefné, Csordás Titanilla, Turinecki Tamás, Jakab Zsófia, Jakab Lászlóné, Szabó Jánosné, Czukó Gyuláné, Csordás Miklósné, Sarkadi István, Koós Ferencné, Hegedűs Gyöngyi tanárnő, Novek Hona, Deák Ferencné, Kuttor László, három Ábrám lány, Soós Józsefné, Novek Józsefné, Bartus Józsefné, Ábrám Tibor igazgató, Mihics Dalma, Ábrám Tiborné, Kuttor Lászlóné, Molnár Lujosné, Soós Áron, Szabó Györgyné, Bata Imréné, ?, Molnár Józsefné, ?, Tóth Sándorné

Babits Mihály: Csillag után

Ülök életunt szobámban,
hideg teát kavarak...
Körülöttem fájás-félés
ködhálója kavargó.
Kikelek tikkadt helyemből,
kinyitom az ablakot,
s megpillantok odakint egy
igéretes csillagot.
Ó, ha most mindent itthagynék,
mennék a csillag után,
mint rég a három királyok
betlehemi éjszakán!
Gépkocsin vagy teveháton –

olyan mindegy, hogy hogyan!
Aranyat, tömjént és mirhát
vinnék, vinnék boldogan.
Mennék száz országon át, míg
utamat szelné a vám.
„Aranyad tilos kivinni!”
szólta ott a vámos rám.
„Tömjened meg, ami csak van,
az mind kell, az itteni
hazúi hatalmak fényét
mélton dicsőíteni.”
Százszor megállítanának –
örülnék, ha átesúszon:

arany nélkül, tömjén nélkül
énnék hozzád, Jézusom!
Jaj és mire odaénnék,
hova a csillag vezet,
te már függnél a kereszten
és a lábaid csupa seb,
s ahelyett, hogy bőlesőd köré
szórják tömjént, aranyat,
megmaradt szegény mirhám-mal,
keserűszagú mirhám-mal
kenném véres lábadat.

Levél az Olvasóhoz esztendő végén járva

Ismét és ismét számba veszem azokat, elsorolom áldott emlékezetű neveiket azoknak, akik úgy érzem jobbak voltak, mint én. Ma már üres a helyük a templom padjaiban, ma már haló poraik porladnak hideg sírhant alatt, s az újak, az ifjak már nem is emlékezhetnek rájuk. Egyre gyakrabban jutnak eszembe ők, a hűséges, tisztességtudó, áldozatokat vállaló elődök. Különösen így esztendő végén járva. Minden változik, már az ókori görögök is megmondták: pantha rei. Átalakul a világ, valami különös metamorphosis-on megy keresztül a természet, amikor az enyészet-tenyészet, hikelet Istentől rendelt örök törvénye szerint változik évszakról évszakra. Az ember elgondolkozik az élet célja és értelme felől. Különösen így esztendő végén járva. Az élet országútjának egy újabb szakasza került immár ismét hátunk mögé. I hogy ebben a szakaszban mennyire voltunk eredményesek?, sok jó gyümölcsöt termők? Nos, erről mindnyájunknak számadási kötelezettségünk van. Az előtt, Akki az alkalmakat, az időt, a lehetőségeket, az erőt adta, hogy jól éljünk mindezekkel. I ha az esztendő elmúlóban van is, ha földi életünk ideje szintén lepereg egyszer élethomokóránkon, ha oly sokan elmentek már előttiink szeretteink közül, talán ez elmúló esztendőben is, ne feledjétek, életünk ideje, halálunk órája az Örökkévaló kezében van. Teremjétek azért sok jó gyümölcsöt dicsőségére, áron is megvéve az alkalmakat, mint akik tudjátok, hogy munkálkodásotok és fáradozásotok nem hiábavaló az Úrban!

Radostyán, 2001. Adventben

Várady Zolt lelkipásztor

EVEZZ A MÉLYRE!

Textus: Lukács 5:4, 6, 8, 10b.

Szeretett Testvéreim! Ellentétpárok jelennek meg bizonyos szavak hallatán az ember elméjében. Ha azt mondjuk sötétség, egyből eszünkbe jut: világgosság. Egyik nélkül nincs másik - gondoljuk. Sorolhatnánk tovább, észak-dél, kelet-nyugat. Ha azt mondjuk, hogy hazánk délen van vagy délre van, nem mondtunk semmit, mert csak északhoz mérve van délre, délhez viszonyítva éppen északon van. Tovább menve ellentét a hideg és a meleg, az emberi jó és a rossz, s még inkább az isteni jó és a rossz, a világ tétlen egyhelyben topogása és a világban élő Isten népének türelmesen türelmetlen advent várása, Krisztus várása, mert világ már rég nem lenne, ha az Úristen az övéiért meg nem tartaná, és az övéi sem várakoznának, ha a világ már végéhez ért volna, mert Isten gyermekeinek a boldog

beteljesedést hozza az majd el. Ellentét a magasság és a mélység is. Egyik nincs a másik nélkül. S ha pontosítani akarnánk, az eddig felsorolt példák között van relatív, viszonylagos ellentét és van abszolút, vagyis teljes ellentét. Az abszolút ellentétbe áll közel az az ellentét, amelyben a Teremtő Isten és a teremtett ember ellentéte áll. Ellentét az Úristen teljhatalma és az ember mélységesen gyarló állapota között. Isten hatalmát azonban az emberi magatartás nem csorbítja, de az ember egyenesen visszahull a porba, melyből vétetett, Isten gondviselő kegyelmének híjával.

Földi életünkben mindnyájan megjárjuk a magasságokat, mikor a boldogság szárnyán repülünk, ha röpké pillanatokig, de örvendezünk és lelkesedünk ilyenkor. Talán még inkább megjárjuk a mélységeket, melyek megpróbáltatások, betegségek, a halál szüntelen fenyegetése képében, gondok, terhek, háborúk formájában törnek életünkbe, amittkő gyanánt húznak le a mélységbe, mint egykor a fáraó vitézeit a páncélok súlya a tenger fenekére. Abba a mélységbe, ahová Isten éltető szeretetét, boldogító napsugarát nem akarják behatolni engedni az emberi bűnök. Ebben a mocsaras, ingoványos, bizonytalan létben, mely a múlandóság rémétől retteg, ebben keres az ember szüntelenül valami maradandót, valami biztosat. Kétségbeesik saját kilátástalan helyzetében, egyre inkább rádöbben arra, hogy magán nem tud segíteni, hogy bűnei húzzák lefelé és nem képes Münhausen báróként saját hajánál fogva kihúzni magát az ingoványból, megszabadítani magát a pusztulástól, látja, hogy munkája, élete, erőfeszítése, magát megmenteni akaró szándéka hiábavaló, Simon Péterként térdre rogyik, mert megérzi Isten nagyságát és felkiált a mélyből: „*én bűnös ember vagyok.*” Felkiált a magasságos Istenhez, mert hol is kereshetne szilárd és állandó fundamentumot máshol, mint benne, ki lehet rajta kívül erős kőszál, s így kiált: Uram, könyörülj rajtam!, Dávid fia, légy irgalmas hozzám!, Ne menj el mellettem segítség nélkül!, Jézus, Szabadító, vonj ki engem e mély és sötét veremből! S az Úristen a hozzá kiáltó imádságát meghallgatja. Olyan bizonyosságot ajándékoz a híveknek, választottjainak, mely biztosan tudja, hogy sem magasság, sem mélység, sem fejedelemségek, sem angyalok, sem semmi teremtmény nem szakíthatja többé el Istennek szeretetétől, amely éppen az első adventben érkezett Jézus Krisztusban ebbe a mélységekben élő világba. Ez a biztos tudás Isten ajándéka, úgy hívjuk, hogy hit. A nem látható dolgok felőli meggyőződés.

Isten üdvözítő kegyelme jelent meg Jézus Krisztusban, az ószövetség prófétái óta, sőt a bűneset óta várt Messiás ő, azaz Felkent és Szabadító, akiben Isten megújította és kiterjesztette szövetségét az egész emberi nemzetségre. Földi élete során megmutatta, hogy Isten akaratát hogyan lehet teljesíteni, hogyan lehet az isteni parancsokat betölteni. Megmutatta, hogy a szeretet annak a lényege, mert Isten maga szeretet. Szeretettel hívta az őt hallgatókat akkor is és hívja ma is. Szeretettel

kereste az elveszettet, gyógyította a beteget, hirdette a szabadulást a foglyoknak. Szeretettel tanította azokat, akik hívó szavának engedelmeskedve követték őt.

A felolvasott igében Simon Péter elhívásának történetét halljuk. Jézus beszáll Péter halászhajójába a Genezáret tavon, s a sikertelen éjszakai fáradozás után azt mondja Péternek: „Evezz a mélyre!...” újból kivetni a hálóitokat. Simon Péter, ha nem is teljes meggyőződésével, de alázattal engedelmeskedik Jézusnak. Nem tudja még, ki szállt fel hajójára s életébe. Tudjuk a történetből, hogy annyi halat kerítettek be a hálókkal, hogy csak társaik segítségével tudták partra vonsozni a zsákmányt. Simon Péter ekkor látja meg Jézusban az Urat. Azt, hogy olyan ember a vendége, aki Ura a természetnek. Meglátván benne az isteni erőt és hatalmat, megérezte saját elégtelen voltát, nyomorult gyengeségét, bűnei miatti kiszolgáltatottságát. Magasság és mélység. Isten bőséget hozó kegyelmes tette s az emberi gyarlóság szükségét szenvedése. Ez az, ami térdre rokasztja: „*Eredj el én tőlem, mert én bűnös ember vagyok, Uram!*” De Jézus nem hagyja ott, nem hagyja többé magára. Isten szeretete megmentő szeretet. Bőséget hozó szeretet. Nélküle az ember ínségben és nyomorúságosan pusztul el, mint a virág a nap fénye nélkül. Isten szeretete azonban nem tétlenségre juttató szeretet. Akit elért, mert meglátta és alázatosan befogadta, szívének ajtaját kitarja előtte, az többé nem csinálhatja azt, amit addig tett. Küldetést kap mint Simon Péter. Neki Jézus azt mondja: „*Ne félj, mostantól fogva embereket fogsz.*” Nem kell többé félnünk nekünk sem, mert megismertük és elhittük, hogy Isten üdvözítő szerelme eljött közénk, amikor a betlehemi éjszakában az angyalok nagy örömet hirdettek. Megszületett a megígért Megváltó. Simon Péter elhívása után küldetést kap Jézustól. „*Mostantól fogva embereket fogsz halászni.*” Nem a lélekhalászás vagy a zavarosban halászás értelmében. Hanem mintha azt mondaná Jézus akkor Péternek és most pedig nekünk: „*Evezz a mélyre!...*” „nem a magasba ,nem a gondtalan életbe, a keresztek , terhek nélküli életbe, hanem az élet mély vizeibe, az élet sötétnek tűnő, eldugott, szeretetre sóvárgó, fagyos, jeges, zugaiba. Evezz a mélyre! Mert veled leszek és többé semmi sem választhat el a mennyei Atya szerelmétől, sem magasság, sem mélység. Ott leszek veled, megsegítelek. Hirdesd Istennek megváltó szeretetét, hosszútűró szeretetét, mert ti vagytok azok, akik Isten gyermekei lettetek, akiket sóvárogva vár a mélységekben hánykódó világ, várja az örömhírt, Isten szabadító üzenetét, melyet hirdetenetek kell, ott, ahol éltek, szerény életetekkel, sugározva az isteni szeretetet környezetetekbe. Ez jelenti azt, amit Jézus Péternek mondott, hogy mostantól fogva embereket fogsz, és ez a mi küldetésünk. Ezt vállalni kell, el kell fogadni most adventben is, s akkor elmondhatjuk a költőnő és a költő szavaival: „*Most élni - küldetés! Elfogadni - alázat. Szívemet Krisztushoz emelem. Enyém a küldetés, Ővé a kegyelem.*” És ha ez így lenne, ha így lesz, „*Ha valóra válna, Igazi boldogság Szállna a világra...*” Ámen

V. Zs.

Kahlil Gibran: A PRÓFÉTA (részlet)

Gyermekeitek nem a ti gyermekeitek.
Ők az Élet önmaga iránti vágyakozásának
fiai és leányai.
Általatok érkeznek, de nem belőletek.
És bár veletek vannak, nem birtokaitok.
Adhattok nekik szeretetet,
de gondolataitokat nem adhatjátok.
Mert nekik saját gondolataik vannak.
Testüknek adhattok otthont, de lelküknek nem.
Mert az ő lelkük a holnap házában lakik,
ahová ti nem látogathattok el,
még álmaitokban sem.
Próbálhattok olyanná lenni, mint ők, de ne

próbáljátok őket olyanná tenni, mint ti vagytok.
Mert az élet sem visszafelé halad, sem meg
nem reked a tegnapi.
Ti vagytok az új, melyről gyermekeitek eleven
nyílként röppennek el.
Az íjász látja a célt a végtelenség útján, és ő
feszít meg benneteket minden erejével, hogy
nyilai sebesen és messzire szálljanak.
Legyen az íjász kezének hajlítása a ti
örömetek forrása:
Mert Ő egyként szereti a repülő nyilat és az
íjat, amely mozdulatlan.

(fordította: Révbíró Tamás)

KÖZSÉGÜNK TÖRTÉNETÉBŐL

**Beszámoló a radostyáni református egyházközség életéről
1960. október 23-tól 1980-ig**

Meghatódott szívvel és lélekkel számolok be ez ünnepi alkalommal a radostyáni ref. egyházközség életéről, munkáiról és eredményeiről.

Ez az alkalom, amelyről most visszafelé nézünk, határkő. Lassan 20 esztendeje, hogy a radostyáni református egyházközség lelkipásztorának választott, és Ráski Sándor, akkori borsodi esperes, később tiszáninneni püspök lelkipásztori tisztembe beiktatott.

Visszaemlékszem. Mintha most lett volna, ha a szép és örömteljes dolgokra emlékszem. Milyen rég volt, ha a fájdalmakra, küzdelmekre gondolok.

Bizony, megfogja szívünket a múlt idő szele. Ahogyan a zsidókhöz írott levél mondja (Zsidók 13:14): „*Mert nincsen itt maradandó városunk, hanem a jövődőt keressük.*”

A rohanó időre emlékezve eszünkbe jut a költő szava: „*Elhull a virág, eliramlik az élet.*”

Milyen sokunknak jut eszébe egy-egy kedves arc, aki akkor még élő valóság volt, s ma már csak emlék számunkra, barátok, testvérek, szülők, ismerősök, elöljárók arca, bizony ha széjjelnézünk, de sokan nincsenek, akik akkor velünk örültek.

Ha végiggondoljuk a mögöttünk levő 20 esztendőt, amit együtt töltöttünk, eszünkbe jut a sok munka, fáradtság, törődés, ünnepi alkalmak drága együttlétei, sűrű hétköznapiak őrlő malmai. Az Istentől kapott drága alkalmak, sokszor elmulasztott lehetőségek. És ha sokszor kétségkedtünk is, mégis úgy érzem, hogy együttes munkánk nem volt hiábavaló az Úrban. Ha a mi munkánk nem is volt mindig megfelelő és hibátlan, de Isten megáldotta azt. Nem volt hiábavaló Krisztus szolgálata, mert ha az egész fa nem is hozott gyümölcsöt, egy-egy ágon, egy-egy szívben szép gyümölcsök teremtek.

És amikor a felsorolt adatok, eredmények, adományok próbálnak beszélni, számot adni a gyülekezet életéről, akkor tudnunk kell, hogy ez nem a mi emberi akarásunknak az eredménye, hanem Isten megsegítő kegyelme, Szentlelke csodálatos munkája, emberi lelkekben is csodálatos változásokat munkáló hatalma.

Idekerülésemkor bizony sok nehézséggel találkoztam. Amikor a bemutatkozó szolgálatomra jöttem, bizony elhanyagolt állapotban volt a parókia kertje, amit inkább lehetett dzsungelnek nézni, mint virágos kertnek. A parókia ajtói és ablakai sötét színük miatt szinte kriptai hangulatot árasztottak. Egyetlen szoba nem volt, ahol épek lettek volna az ablakok. Bizony Isten kegyelme volt, hogy nem volt hideg tél, és a beragasztott ablakokkal is ki lehetett telelni. Lassan melegedtek a szívek, amiből áldozatos tettek fakadtak.

A pénztárban nem volt szinte egy fillér sem, amiből a beszolgáló helyettes lekészti ki lehetett volna fizetni, sőt a távozó lelkésznek is hátramaradt fizetésének egy része.

Nemcsak anyagi nehézségek voltak. A gyülekezetnek meg kellett értenie, hogy nem lehet csak templomba járni és nem felelni Isten kegyelmére hálával, és nem lehet csak anyagiakkal elintézni az Istent. Isten Lelkének a munkája volt az, amely megteremtette az összhangot, amely aztán lassan és fokozatosan meghozta az eredményeket. A gyülekezet 1960. évi bevétele és kiadása összesen 11.000 forint volt. A presbitérium és a gyülekezet egyaránt megértette, hogy 3 forint személyenkénti egyházfenntartói járulékkal és évi 2.000 forintos perselypénzzel nem lehet lelkészi állást fenntartani.

A perselypénz már az első esztendőben hétezer forint fölé emelkedett, és azóta is fokozatosan emelkedik, pedig a templomba járók száma a templomos gyülekezeti tagok előregedése illetve kihalásával fogy. Az elmúlt évi persely már meghaladta a 20.000 forintot, az idejé pedig még ezt is meg fogja haladni. Az épületek elhanyagolt állapota terheket rótt a gyülekezetre, de a teherhordozással együtt erősödött a gyülekezet.

Közben lényeges változások történtek a külső körülményekben. Az eddig főleg mezőgazdaságból élő gyülekezet tagjai a mezőgazdaságból nagyrészt átkerültek az iparba, s a szocialista nagyü-

zemű mezőgazdaság kialakulása után a régi típusú gazdálkodó réteg megszűnt, átvette helyét a mezőgazdasági munkás, aki már vagy az állattenyésztésben dolgozik nagyüzemszerűen, vagy a mezőgazdasági gépekkel, a kézi munkát kiszorították a gépek, ezzel megkönnyítve a munkák elvégzését, és szabaddá téve a munkaerőt. Megmaradt viszont a kert, gyümölcsös, szőlő, zártkertben levő földek, amik azt eredményezik, hogy az egyébként üzemben dolgozó szabad idejében ezekkel foglalkozik, s nagyon sok esetben nem jut ideje a templomba járásra. Anyagilag viszont stabilabbá vált, és jobban adakozik a szükséges célokra.

A gyülekezet és presbitérium tervszerűen végezte a felújítási munkákat és építéseket, a munkálatok legnagyobb részét társadalmi munkában végezték, így a bekerülési összegekben legtöbbször csak az anyagárak szerepelnek.

Az első nagyobb munka az első évben a harangláb renoválása volt, amelyet száraz villám sújtott kettéhasítva az egyik gerendázatát, teljes renoválása, villámhárítóval való felszerelése 7.380 forint

ugyanebben az évben a parókia festése	2.050 forint
1962. parókia külső vakolása	7.095,50 forint
1963. parókia ajtó, ablak festése (lelkész végezte), anyag	2.483,80 forint
1962-65 kerítés drót	6.017,50 forint
1965. parókia csatorna felszerelés	1.887,90 forint
1966. járda építés	3.395 forint
1967. harmonium vásárlás	2.750 forint
1968. orgona átépítés	63.315 forint
1970. parókia festés (konyha)	758,30 forint
1971. vízvezeték	8.369,90 forint
1972. harangláb renoválás, toronygomb visszahelyezés	8.813 forint
1972. villanybojler	1.500 forint
1973. cserépkályha	5.075 forint
1974. parókia festés (anyagok ára)	3.353 forint
1975. parókia tetőcsere, 60 méter beton kerítés	17.837,20 forint
1976. templom- és toronytető javítás	2.000 forint
1976. parókia kerítésdrót	1.591 forint
1976. nyári konyha tetőcsere	1.647,30 forint
1977. parókia külső renoválása	19.374,30 forint
1977. tyúkól építés	1.209,70 forint
1977. kerítésdrót	978 forint
1978. harang villamosítás	18.502,50 forint
1978. vaskapu, kerítésdrót, festés	4.630,30 forint
összesen:	192.015 forint

Az első években kályhákat és sparheltet kellett vásárolni, mert kölcsöntűzhely volt csak. A gyülekezet asszonyai, presbiternéi háromszor meszelték ki a templomot. Mindezekben a felsorolt munkákban a mindenkori gondnokok és presbiterek, egyházfik és a gyülekezetből is többen hűségesen részt vettek.

Özvegy asszonyaink áldozatkészsége és szorgalma nagyon példamutató. Megboldogult özvegy Gyórfi Istvánné annak idején az orgonaépítésre 10.000 forintot adományozott, pedig neki is szűkös volt a falat, de egyháza szükségét a magáénál is nagyobbra tartotta. Bizony sokan elmentek már közülük. Juliska néni, Erzsébet néni, Lidi néni, hogy csak a legismertebbeket és leghűségesebbeket említsem. Légyen hála áldozatos, hűséges szívükért, példájuk tanítson.

Ajándékok az egyház számára 1960-tól:

Zöld bársony függöny 1961-ben Lukács Lajos és felesége.

Két darab zöld összekötő szőnyeg, egy darab középszőnyeg, 1965-ben ajándékozták a gyülekezet asszonyai a lelképásztor 5 éves helybeli szolgálata alkalmából.

Horgolt úrasztali csipke terítő, ajándékozta és készítette Cserépi Istvánné.

Katedrára és úrasztalára bársony terítők Juhász József és neje Berentés Zsuzsánna 1968-ban orgonaszentelés alkalmával.

Fehér üvegburák templomba, ajándékozta: V. Lukács János.

Egy darab sűrű ólomkristály váza, ajándékozta Filep István, orgonaszenteléskor.

Szószéken villanylámpa, ajándékozta ifj. Demeter József és neje Lukács Irén.

Úrvacsorai terítőtartó vázak, Szabó József és V. Lukács János.

Kenyérhordó kendő, G. Lukács János 1973.

Keresztszemes falvédő, ábrázolja a templomot. Ajándékozta Szobonya Istvánné.

Karzatol fehér csipketerítő, ajándékozta Cserépi István és neje Lukács Teréz 1975-ben. Horgolta Cserépi Istvánné.

Piros kockás szőttes falvédő, gyülekezeti teremben. Király György és felesége Bencs Terézia 1978.

Egy darab aranykönyv, Filep Zoltán lelkipásztor ajándéka.

Egy darab ötágú csillár, a gyülekezeti szobában. Király György és felesége Bencs Terézia ajándékozták 1979-ben unokájuk konfirmációja alkalmából.

Egy darab karádi mintás négyszögletes kis úrasztali terítő, óarany színű, készítette és ajándékozta ifj. Koós Bálintné Király Mária 1980-ban.

20 éves szolgálatom alatt megkereszteltem 87 fiút, 101 leányt, összesen 188-at, konfirmáltam 55 fiút, 81 leányt, összesen 136-ot, házasságát megáldottam 75 párnak 76-ból, egyet Svingor Jenő, eltemettem 133-at, 66 férfit, 67 nőt, egyet Svingor Jenő. Mint radostyáni lelkipásztor szolgálataim száma 4.416.

A gyülekezet nem csak saját terhét hordozta, résztvett a mások terhe hordozásában is. A sajtósenyei szeretetotthon több mint tucatszor látogatta meg, és vitte el ajándékát. A hejőpapi templom, a sátoraljaújhelyi, Miskolc-Kossuth utcai templom, keleméri templom renoválására elküldte adományát. A szamosújlaki árvíz sújtott gyülekezetnek is küldött adományt. A Schweitzer Otthon építésére is elküldte a gyülekezet adományait.

A gyülekezet énekkara főleg a temetéseken szolgál, karácsonykor énekszóval viszi az evangéliumot a családokhoz. Szeretevendégségeken, ünnepélyeken a gyülekezet gyermekei szolgálnak versmondásukkal. Lelkészi munkám és egyházépítő munkámban leghűségesebb segítő társak a gyülekezet gondnokai és presbiterei voltak. Nehéz lenne itt mindet felsorolni, sokukra már csak a hálás emlékezéssel tudunk gondolni. Isten adjon nekik csendes pihenést a feltámadás reménységében. A gyülekezet asszonyai vették át azt a szép szokást, hogy a templomot tisztán tartásuk. Isten áldja meg mindazokat, akik ebben hűséggel vettek részt.

Köszönet és hála azoknak, akik idejövetelemtől fogadtak, és akik ma is segítő társak, mindazoknak, akik azóta beépültek a gyülekezetbe, és átveszik a feladatokat és szolgálatokat. Hálás emlékezéssel gondolok azokra, akik már az Úrban pihennek.

Hadd mondjak köszönetet az én Édesanyámnak, aki elkísért radostyáni lelkipásztor szolgálatomba, és aki ma is itt van velem, aki segítségem, vigasztalóm, támaszom és erőforrásom, aki a gyülekezeti szolgálatom ellátásában a legnagyobb segítségem, aki őrzi a házat, megnyomja a harang gombját, gondoskodik rólam. Isten áldja meg minden munkájáért, hűségéért és szeretetéért.

A lelkipásztor és minden keresztyén ember minden munkájával, szavával és cselekedetével Istennek végez szolgálatot elsősorban, de az Istennek való szolgálat is csak embertársaink szolgálatában lehetséges akár szóval, akár tettel teszünk is bizonyosságot. Ezért végezzük a diakónia szolgálatát is. Imádkozunk és dolgozunk együtt nem keresztyén embertársainkkal is a világ békés jövődjéért. Valljuk az igével, aki tudna jót cselekedni és nem cselekszi, bűne az annak.

Úgy látszik, mintha valamiről elfeledkeztem volna, nem, csak a legfontosabbnak tartottam, és utoljára hagytam a megemlékezést templomunk megújításáról.

Minden lelkipásztor életében az egyik, talán a legnagyobb dolog, amikor azért fáradozik, hogy Isten háza megszépüljön. Nekem már másodszor is adatott Isten kegyelméből ez a szolgálat. Isten legyen a hála és dicsőség, hogy ezt a szolgálatot rám bízta s engedte, hogy erőm és szerény képességeim szerint azt végezzem.

A templom külső vakolata nagyon sok helyen levált, ezért szükségessé vált újból való vakolása. Presbitérium 1979-ben elhatározta a templom renoválását. Megkezdődött az adakozás. Költségvetéseket kértünk három mestertől, hogy tájékozódjunk, milyen összegre lesz szükségünk. A három közül csak Pócsik László kondói mesteré látszott elfogadhatónak. Beterjesztettük felülvizsgálatra az egyházkerületi elnökséghez. Az egyházkerületi építési szakértő, Tóth Pál főmérnök is megfelelőnek találta a költségvetést. Mivel az egyházkerületi brigád nem tudta volna időben végezni a munkálatokat, engedélyt kaptunk a főtiszteletű egyházkerületi elnökségtől, hogy a munkálatokat Pócsik László kondói mesterrel végeztessük. E költségvetés azért is volt megfelelő számunkra, mert segéd munkát nem igényelt. Segéd munkásokról nagyon nehéz lett volna gondoskodnunk, mivel a gyülekezet presbitériumának tagjai között sok az idős, akik már nem tudták volna a segéd munkát végezni, ugyanakkor a fiatalabbak vagy üzembe, bányába járnak vagy még a nyugdíjasok is mellékállásokban dolgoznak, nagyon sokan Ráckeve-re járnak dolgozni.

A szerződést megkötöttük, és a munkálatok időben megkezdődtek. Az időjárás sokszor hátráltatta a munkálatokat, de azok időben elkészültek. A munkálatok megfelelő minőségben készültek el, amely Pócsik László brigádja jó munkáját dicséri.

A megújított külső mellé szükséges volt a templom belső meszelése és a padok festése is. Mivel az asszonyok – hasonlóan a férfiakhoz – elég idősek, és közülük is sokan eljárnak dolgozni, így ezt a munkát Kovács Béla és felesége végezte.

A templom körüli takarítási munkálatokat a férfiak, a templom takarítását az asszonyok végezték, úgy hogy akik nem voltak itthon maguk helyébe segítséget állítottak. Köszönjük mind a férfiak, mind a nők munkáját.

Közben a parókia felújítási munkálatai is megkezdődtek, fürdőszoba csempézés, csaptelepek cseréje és új bojler, műanyagpadló, konyha csempézés, műanyagpadló leragasztása az előszobákkal együtt. A szobák festése, amelyet Kovács Béla végzett. Az ajtók festését és részben, ahol szükség volt, az ablakokét és padlófestést Deák István diósgyőrvasgyári presbiter testvéremmel együtt végeztük, akinek ezúton mondok köszönetet önzetlen munkájáért, amellyel már máskor is segített a festésben.

Köszönetet mondok a főtiszteletű egyházkerületi elnökségnek, hogy a költségvetés átvizsgálásával és tanácsaival segített a munkálatok elvégzésében.

Köszönetet mondok G. Lukács János gondnoknak és feleségének, hogy vállalták a munkákat, és minden igyekezetükkel azon voltak, hogy az minél zökkenőmentesebben véghez menjen. Szervezték a templom körüli planírozást, takarítást és az ünnepség előkészítését. Isten adjon nekik bőséges jutalmat munkásságukért.

Köszönetet mondok mindazoknak, akik a templomrenoválásra adakoztak, radostyániaknak és Radostyánból elszármazottaknak egyaránt. Nagy Jánosnak, aki sokszor segített, mint kántor.

Filep Zoltán lelkipásztor

BEKÖSZÖNTŐ KÁNTÁLÁSKOR:

**KIES MEZŐ FELETT EGY NÉMA ÉJSZAKÁN
ANGYALI HERMÓNKA ZENG A PÁSZTORTANYÁN.
MI VAGYUNK JÉZUSNAK ÜDVÖZLŐ GYERMEKE, ÉNEKELNI
JÖTTÜNK, KEDVES KERESZTYÉNEK, HA MEGENGEDNÉTEK.**

(Közli: Hausel Pálné)

DICSŐSÉG MENNYBEN AZ ISTENNEK!

GYERMEKEINKNEK

A Tölgy, a Vándor és a Szél („Mese” felnőtteknek is!)

A Vándor kemény arcán a fáradtság jelei mutatkoztak. Már igen hosszú ideje úton volt, és amióta elindult, a Szél mindig szembe fújt. Ez különösen megnehezítette az útját, mivel a hátán egy nagy, nehéz terhet cipelt, ami vitorlavászon módjára beleakadt a Szélbe, és nehezzé tette az előrehaladást.

Aznap is igen hosszú utat tett meg, és a fáradtság annyira erőt vett rajta, hogy amikor az út mellett, nem messze megpillantotta a hatalmas, öreg tölgyfát, a fáradtságtól elcsigázott, napcserezte arc egy pillanatra felderült. Úgy gondolta: ez igen jó pihenőhely lesz. Hamarosan meg is bizonyosodhatott, amikor fáradtan lerogyott a tölgy alá.

Ekkor egy halk, szelíd, de mégis csengő hang szólalt meg fölötte:

– Jó estét idegen!

A Vándor meglepődve tapasztalta, hogy az öreg Tölgy szólalt meg. Azonnal viszonzta a köszöntést.

– Jó estét! Hosszú útról jövök, meg szeretnék itt pihenni egy éjszakára.

– Örülök, hogy engem választottál – mondta a Tölgy. – Fáradtnak látszol, biztosan hosszú út áll mögötted. Ha jól gondolom, keresel valamit.

– Valóban... – a Vándor elmerengve nézett maga elé – ... a Várost keresem.

– Igen..., sok ember keresi a Várost... és nem találják...

– Ha tudod, hogy merre találok a Várost – kapta föl a fejét a Vándor –, mondd meg kérlek, ha nem jó irányba tartok!

– Valóban nem jó felé mégy. Ebben az irányban soha nem érsz oda.

– De hát lehetetlen! Minden ember, aki a Várost keresi, ebbe az irányba megy.

– Tévedsz, nem mindenki, csak a legtöbb – mondta szomorúan a Tölgy. – Sokan keresik a Várost, és kevesen találják meg. Padig könnyű lenne megtalálni.

– Én hosszú ideje úton vagyok, mégsem találtam meg, mert nagyon lassan haladok.

– Igen, mert egész életedben a Széllel szemben haladtál.

– Szél?! ...Azt mondtad, hogy Szél? ...Én nem hiszek a Szélben.

– Pedig létezik, és ha veled szemben mégy, soha nem éred el a Várost.

– Ha létezik a Szél, mutasd meg nekem, hogy elhiggyem!

– A Szelet nem tudom megmutatni. Nem tudjuk: honnan jön, hová megy, és mégis van.

– Akkor miért gondolod, hogy létezik?

– Tudom. A Szél hozza nekünk az esőt, hogy ki ne száradjunk, a Szél szárítja fel, ha túl sok van, a Szél frissíti a lombomat a forró, fülledt, nyári éjszakákon, a Szél szórja szét a magvainkat, hogy szaporodjunk.

– Nem – tiltakozott a Vándor –, nem hiszek neked!

– Már hosszú ideje vándorolsz, és nem hallottad a levelek rezgését, a Szél zúgását? Nyisd ki a füled, és halld meg!

– Nem akarom! – erősödött a tiltakozás.

– Már hosszú ideje vándorolsz, és nem láttad a fákat meghajlani a Szélben? Nyisd hát ki a szemed, és lásd meg!

Nem, nem akarom!

– Hosszú ideje vándorolsz, és nem érzed, amikor a Szél egy-

egy illatot sodor feléd? Nyisd ki az orrod, és megérezed!

Nem, ne mondd tovább!

Hosszú ideje vándorolsz, csak nem akard érezni a Szelet az arcodon, amikor...

– Állj meg, ne mondd tovább! ...Kérlek!...

A Vándor érezte, hogy összetört benne valami. De ez nem olyan volt, mint amikor ezelőtt összetört a hosszú, fáradtságos út reménytelensége miatt.

Most valami mást érzett: tágra nyílt szemmel, csendben ült ott, és érezte az arcán a Szelet. Láta hajladozni a fákat, hallotta a levelek zizegését, érezte a Szél illatát. Arcának eddigi keménysége egészen más lett. Most már ő is tudta. Ez új reményt, új célt adott. Eddig nem akarta, de most...

Ezen az éjszakán végre nyugodtan aludt. Másnap reggel az öreg Tölgy még azt mondta:

– Ha útra kelsz, mindig állj bele a Szélbe, s arra menj, amerre fúj. Ha útközben találkozol más emberekkel, beszélj nekik a Szélről!

– Köszönöm neked, öreg Tölgy. Úgy lesz, ahogy mondtad.

Elbúcsúztak, és a Vándor útnak indult a nagy teherrel. De ez a teher már nem az volt, amit eddig vitt. Pehelykönnyűnek érezte, mivel a Szél mindig hátulról fújt. Amikor kezdett nehezzé válni, mert rossz irányba ment, újra a szélirányba fordult. Rövid idő múlva egy reggel a felkelő Nap fényében megpillantotta a Város tornyait.

Megérkezett.

MAGYAR SZEMMEL**LORÁNTFFY ZSUZSÁNNA ARCKÉPEI**

Mivel Lorántffy Zsuzsannáról nem maradt fenn korabeli hiteles ábrázolás, ezért az ő arcképét személyiségének, sorsának mozaikjaiból rakjuk össze. Minden bizonnyal e kép arra fog hasonlítani, akit a legjobban szeretünk. Hálával emlékezünk rá, akit az életpélda mellett az általa adományozott harangok, serlegek, terítők és a máig álló épületek tesznek feledhetetlenné.

Lorántffy Zsuzsánna – a gyermek

Ónod várában, 1600. április 18-án látta meg a napvilágot Lorántffy Mihály és Zeleméri Kamarás Borbála gyermeke, akit Zsuzsánnának kereszteltek. Nyolc éves volt, amikor szüleivel átköltözött Sárospatakra a kincstártól kiváltott új otthonukba a várba. Öröme, boldogsága nem sokáig tartott, mert édesanyját egy, édesapját öt év múlva elvesztette. Árvaságában mégsem maradt teljesen támasz nélkül, mert erőt adott neki szeretetben való felnevelkedése és mély hite. Gyermekkorra 16. születésnapján ért véget, amikor feleségül ment I. Rákóczi Györgyhez, az akkor 23 éves borsodi főispánhoz.

Lorántffy Zsuzsánna – az édesanya

Öt gyermeknek adott életet Zsuzsánna, akik közül csak kettő, György és Zsigmond érte meg a felnőtt kort. A példásan elvégzett édesanyjai teendőik örömét így gyakorta váltotta fel a gyász fájdalma. Saját gyermekei elvesztése mellett hullottak könnyei menyé, Pfalzi Henrietta esküvőt követő korai elhunytja miatt is. Megkeseredés helyett még házában nevelkedő leányokat és az iskolában tanuló diákokat is gyermekeiként szerette, és értük, különösen is a tehetségesek képességei kimunkálásáért mindent megtett. Méltán nevezték őt egyháza és nemzete dajkájának.

Lorántffy Zsuzsánna – a fejedelemné

1630-ban férjét Erdély fejedelmévé választották, így lakásuk Gyulafehérvár lett, valamint a fejedelemné rendelkezésére állt Fogarason a vár. Hatalmukat és egyéni javaikat nem saját fényűzésre, hanem nemzetük felvirágoztatása szolgálatába állították. Szorgos életük, okos kereskedésük hasznán műveltséghez és erkölcshez igyekeztek juttatni a jövő generációját. Ezért voltak az iskolák és az egyházak áldozatkész pártfogói. Fogarason még az oláh jobbágyoknak is alapított iskolát, és lefordította oláh nyelvre a Bibliát. Mindenben férje mellett állt, bölcsességével, vendégszeretetével sok diplomáciailag kényes helyzetben bizonyult jó tanácsadónak.

Lorántffy Zsuzsánna – az író és tudós

Az első magyar nő, akinek könyve nyomtatásban megjelent, az Lorántffy Zsuzsánna. Mózes és a próféták címmel a hit igazságait bibliai idézetekkel alátámasztó műve nagy feltűnést jelentett korában. Mind a támadást, mind az elismerést egyaránt kiváltotta. Másik könyve, amelyet a Szentlélek származásáról írt, nem maradt fenn az utókornak. Írói munkássága háttérben olvasottsága, rendkívül gazdag könyvtára állt. Az is feltett szándékuk volt férjével, hogy a törököktől Mátyás Corvi-

náit drága áron is megszerzik, ám oly csillagászati összeget akartak a törökök, hogy azt még ők sem vállalhatták.

Lorántffy Zsuzsánna – a kertész

A pataki vár közelében két hatalmas kert állt rendelkezésére Lorántffy Zsuzsánnának. Ezekbe a kertekbe messze földről is hozatott gyümölcsfákat és gyógynövényeket. Fajtanemesítéssel is foglalkozott, gyakran ő maga oltotta a fákat. A termést nem csak élvezésre, hanem gyógyászati célokra is használta. Különösen híresek voltak az úgynevezett Liktáriumok és gyógyfüvei, teái. A szemgyógyítás és csonttörés kezelésében nagy tapasztalatokra tett szert. Munkácson kórházat is alapított.

Lorántffy Zsuzsánna – az egyházújító

A külföldi egyetemekről, Hollandiából, Angliából hazatért tudós lelkészeket pártfogásába vette a fejedelemasszony, és az általuk képviselt puritán életvitel megvalósításán fáradozott. A presbiteri vezetés meghonosításával is törődött, ami azt jelentette, hogy a tanácsokban a nemesek együtt irányítanak a nem nemesekkel, mivel a Szentírás alapján minden ember egyenlő. Ezzel a törekvéssel mintegy kétszáz évvel megelőzte kora magyar társadalmát.

Lorántffy Zsuzsánna – az özvegy

Rákóczi György 1648-as halálát követően végleg visszaköltözött Sárospatakra, és minden energiáját a Kollégium és fiai sorsa jobbításának szentelte. Comenius Patakra hívásával világhírnévre tett szert a pataki skóla. Modern gondolataikkal csak kevesen azonosultak, ezért gyakran lettek gúny tárgyai, amit alázattal elhordoztak, és kitartottak ügyük mellett. A Szentírás naponkénti olvasása és a róla való elmélkedés elmaradhatatlan foglalatossága volt, mely életének hajtóerejét és békességének forrását egyaránt jelentette, amiről így vallott: *„Idvezült urammal ifjúságomtól fogva istene-sen éltem... Te látod, Isten, mint az édesanya magzatát, az dajka az ő kicsindedet, úgy igyekeztem nevelni Istennek és szegény hazánknak szolgálatjára...”* 1660-ban hunyta le szemét, és a vártemplomba temetve várja a feltámadást. Emlékét nemzedékről nemzedékre őrizzük.

„... a magyar asszonyok a nemzeti szabadságküzdelmek résztvevői is voltak – szóval, tollal, fegyverrel, úgy, ahogy rendeltetésük és hitük parancsolta. Dobó Katica, Lorántffy Zsuzsánna, Zrínyi Ilona, Kossuth Zsuzsa neve örökké megmarad a magyar emlékezetben. Nekünk, méltatlan utódoknak is van tennivalónk. Hiszen ki más fogja le az ütésre lendülő kezét, ki adjon nyugtató tanácsot, ha nem a nők, akiknek sejtjeibe a túlélés, az utódok féltése és felnevelése a Teremtés törvényei szerint a biológia betűivel íratott bele. Ahhoz, hogy békésebb új évezredet kezdhessünk, nekünk, magyar nőknek, sokkal tevékenyebb szerepet kell vállalnunk a közéletben és a társadalom kisebb szöveteitől kezdve a nagypolitikáig...”

– idézet dr. Dávid Ibolya igazságügyi miniszter leveléből, melyet a Lorántffy Zsuzsánna születésének 400. évfordulója alkalmából 2000. augusztus 5-én megtartott sárospataki ünnepségre írt

HIRDETÉSEK, HÍREK

A **karácsonyi és évvégi istentiszteletek rendje** Radostyánban: dec. 20., 21., 22-én este 5-kor bűnbánati, 23-án advent 4. vasárnapján de. és du. a gyülekezeti házban, 24-én du. 4-kor és 25-én de. (úrvacsoraosztással) a templomban, du. és ünnep másnapján a szokott időben a gyülekezeti házban. 27-én nem tartunk vallásos estét. 30-án de. du., 31-én este 5-kor, január 1-én de. és du. a gyülekezeti házban tartjuk az istentiszteleteket.

Legátust Debrecenből várunk, **Barabás Péter III. éves** teológust. A neki elkészített adományt Ruszó József konfirmandusunk gyűjti a község minden házánál.

Filep Zoltán nyugalmazott lelkipásztorunknak karácsonyi adományt gyűjtünk, melyet dec. 29-én szombaton viszünk el személyesen a Schweitzer Albert Szeretotthonba, Budapestre.

Köszönet az asszonyoknak a **tésztacsinálásért**. A száraztésztát szintén a budapesti szeretotthonnak juttatjuk el, mennyiségét majd a legközelebbi újságban közöljük.

Karácsony szentestjének szép és megható pillanata a hagyományos **kántálás**. Jó lenne, ha e karácsonyban is eljutna az örömhír e formában is, énekléssel a község házaihoz.

Karácsonykor **betegúrvacsorát viszünk** mindazoknak, akik nem tudnak résztvenni a templomi istentiszteleten. Kérem a híveket, jelezzék ilyen igényüket!

Köszönetet mondunk minden adományért, mellyel az egyházközség munkáját működését elősegítették, lehetővé tették. **A jókedvű adakozót szereti az Isten!** Neveiket az első jövő évi számban fel is tüntetjük. Kérjük a jövőben is az anyagi terhekből való részvételüket.

Talán egy páran megfeledkeztek arról a sok-sok egyéb kiadás mellett, hogy az **egyházfenntartói járulékokat** ez évre **rendezzék**. Kérjük, fáradjanak be a Hivatalba, és ezt tegyék meg, legyenek szívesek!

Jövőre az éves egy főre eső egyházfenntartói járulék összege **2500 forint** lesz. Kérem ennek szíves tudomásul vételét!

Karácsony előtt községünkben minden házhoz eljuttatjuk jövő esztendei **kártyanaptárunkat**. Ezen megtalálható a műemlék torony felújítására létrehívott **alapítványunknak az adószáma**, melyre adójuk 1 %-át ajánlhatják fel; valamint **egyházközségünk bankszámlaszáma**, melyre szintén küldhetnek adományt. Ezeket hálás köszönettel vesszük.

Folyó hó 18-án rendkívüli egyházmegyei közgyűlést tartott Miskolcon a **Borsod-Gömöri Egyházmegye**, melyen Szűcs Endre egyházmegyei lelkészi főjegyző beiktatta tiszjébe egyházmegyénk megválasztott **új gondnokát dr. Molnár Pál** miskolci főorvost, tetmvári presbitert. Áldást kívánunk életére, szolgálataira.

KÖZELEDJETEK AZ ISTENHEZ, ÉS KÖZELEDNI FOG HOZZÁTOK.

(Jakab apostol levele 4. rész 8. vers)

RADOSTYÁNI SION

A Radostyáni Református

Egyház Lapja

Szerkesztő és Kiadó:

Várady Zsolt József

lelkipásztor

3776 RADOSTYÁN

Kossuth L. utca 2-4. szám

Telefon: 48/424-570

Megjelenik: Igény szerint,
évente legalább egyszer

Ára: 50 Forint

Lapunknak szánt írásait,
észrevételeiket a fenti
címmel kérjük.

IX. évfolyam 2. szám

(21. szám)

2001. karácsony hava